

TALOUSARVIO 2021

TALOUSSUUNNITELMA 2021-2023

17.9.2020

SISÄLLYSLUETTELO

1. Talousarvion keskeiset painopisteet ja toimintaympäristön muutos	2
2. Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen HKL:llä	4
3. HKL:n tavoitteet taloussuunnitelmavuosille 2021-2023	6
4. Käyttötalous, rahoitus ja vaikutus kaupunkiin 2021-2023	6
5. Investointisuunnitelma 2021-2030	14
6. Henkilöstösuunnitelma 2021-2023	16

TAULUKOT

4.1. HKL:n tuloslaskelma 2019-2023	10
4.2. HKL:n rahoituslaskelma 2019-2023	11
4.3. HKL:n tunnusluvut 2019-2023	12
4.4. HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon 2019-2023	13
4.5. Erittely kaupungin tuesta 2021-2023	13
5.1. HKL:n investoinnit vuosina 2021-2030	14
5.2. HKL:n suurimmat investoinnit vuosina 2021-2030	15
6.1. HKL:n henkilöstösuunnitelma 2020-2023	16

17.9.2020

1. TALOUSARVION KESKEISET PAINOPISTEET JATOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS

1.1. Talousarvion keskeiset painopisteet

HKL painottaa toiminnassaan talousarviovuonna 2021 erityisesti investointien laadukkaaseen ja tehokkaaseen toteuttamiseen, operatiivisen toiminnan kustannustehokkuuden edelleen parantamiseen sekä turvallisuuskulttuurin kehittämiseen.

HKL:n rooli Helsingin kaupunkikehityksen kannalta strategisten investointien toteuttajana on kasvanut merkittävästi. Tehtävässä onnistumisen varmistamiseksi HKL vahvistaa hankejohtamisen ja omaisuudenhallinnan johtamisen resursseja uudella organisaatiorakenteella.

HKL haluaa osoittaa omistajilleen ja asiakkailleen, että sen tuottamat palvelut ovat kustannustehokkaita ja kilpailukykyisiä. Kustannustehokkuutta on kehitetty erillisillä kehitysohjelmilla, joissa luotujen toimintamallien juurruttaminen osaksi normaalia toimintaa on keskeistä tavoitteiden saavuttamiselle.

HKL liikuttaa vuosittain miljoonia ihmisiä. Siksi turvallisuuskulttuurin jatkuva parantaminen on keskeistä HKL:n kaikessa toiminnassa.

1.2. Keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

HKL mahdollistaa Helsingin seudun väestökasvun hallitun etenemisen ja kaupunkirakenteen tiivistämisen toteuttamalla onnistuneesti lukuisia yhteiskunnalle tärkeitä joukkoliikenteen infrastruktuurihankkeita sekä kehittämällä ja tuottamalla kestäviä liikkumispalveluita.

Väestönkasvu ja tiivistyvä kaupunkirakenne ennustavat joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvua pitkällä tähtäimellä. HKL vastaa näihin tarpeisiin useilla eri hankkeilla, kuten Raide-Jokeri, Kruunusillat, Kalasatamasta Pasilaan -hanke ja metron kapasiteettihankkeet. Nämä lisäävät huomattavasti HKL:n kalusto-, kuljettaja- ja kunnossapidon kapasiteetin tarvetta.

Koronapandemia vaikuttaa merkittävästi HKL:n toimintaan. Matkustajamäärät ovat laskeneet merkittävästi pandemian aikana ja tämä on tuonut vaikeasti ennakoitavaa vaihtelua tilattuihin liikennöintimääriin. Pandemian jatkuessa HKL:n tulee pystyä vastaamaan muuttuviin kysynnän ja turvallisuuden tarpeisiin myös vuonna 2021. Lisäksi mm. suunniteltujen joukkoliikenneinvestointien ajoittumisessa tunnistetaan epävarmuutta pandemiatilanteen seurauksena. Samanaikaisesti on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus ja valmius toiminnan laajentamiselle.

Väestön ikääntyminen sekä monimuotoisuuden lisääntyminen kasvattavat vaatimuksia joukkoliikennepalvelujen esteettömyydelle ja korostavat turvallisuusky-

17.9.2020

symyksiä entistä näkyvämmiin. HKL:n osalta tämä tarkoittaa panostusta asema- ja pysäkkiympäristöjen sekä kaluston turvallisuuden ja esteettömyyden lisäämiseen. Sekä valtakunnalliset että kaupungin tiukentuvat ympäristötavoitteet asettavat uusia vaatimuksia esim. uusiutuvan energian hankintaan, energia- ja materiaalitehokkuuteen. Näiden huomiointi esim. infrahankkeissa mahdollisesti muuttaa niiden kustannusrakennetta.

1.3. Arvio kysynnän ja tarjonnan muutoksista

Koronaepidemia on vaikuttanut HKL:n liikenteen suoritemääriin vuoden 2020 aikana. Vuodesta 2019 ajokilometrit ovat vähenemässä 6 % metrolienteessä ja 7 % raitiolienteessä. Erityisesti keväällä 2020 liikennetarjontaa sopeutettiin voimakkaasti matkustajamäärien laskiessa noin 75 %:lla maaliskuussa 2020.

HSL on sopeuttamassa liikennetarjontaa myös vuodelle 2021. Metrolienteessä ajokilometrit putoavat noin 4 %:lla verrattuna vuoden 2019 toteutuneeseen tasoon. Liikennetarjonnan supistukset kohdistuvat ruuhka-ajan ulkopuolelle varhaiseen aamuun sekä iltoihin.

Vuonna 2021 raitiolienteessä ajokilometrien pudotus on noin 1 % vuoden 2019 tasosta. Liikennetarjonnan supistukset kohdistuvat ruuhka-ajan ulkopuolelle varhaiseen aamuun sekä iltoihin. Raitiolienteen suunnitelmassa on mukana Hernesaaren raitiotien ensimmäisen vaiheen käyttöönotto osuudella Hietalahti-Eiranranta. Lisäksi linjan 9 reitti jatkuu Saukonpaadesta Länsiterminaali T2:lle valmistuvaa Atlantinkadun rataa pitkin.

Vuonna 2022 raitiolienteessä varaudutaan Ilmalan liikenteen käynnistämiseen, jolloin linja 9 reitti pitenee Pasilan asemalta Ilmalantorille. Samalla linjaa 9 jatketaan Länsiterminaali T2:lta uudelle kääntöpaikalle Bunkkerin edustalle. Lisäksi vuonna 2022 linjaa 7 jatketaan Pasilan asemalta Meilahden sairaalalle, samalla linjan 2 pääte pysäkki siirtyy Pasilan asemalta Messukeskukselle.

Vuonna 2023 raitiolienteessä on tulossa linjan 7 jatke Jätkäsaaren osuudella Länsiterminaali-Melkinlaituri ja Hernesaaren raitiotien 2. vaiheen käyttöönotto osuudella Eirantanta-Hernesaari. Lisäksi varaudutaan Raide-Jokerin käyttöönottoon liittyviin toimenpiteisiin.

Vuonna 2023 metrolienteessä varaudutaan Länsimetron jatkeen avautumiseen.

17.9.2020

2. KAUPUNKISTRATEGIAN JA SEN TAVOITTEIDEN TOTEUTTAMINEN HKL:llä

2.1. Kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttaminen HKL:llä

Kestävän kasvun turvaaminen

HKL mahdollistaa Helsingin seudun väestökasvun hallitun etenemisen toteuttamalla onnistuneesti lukuisia yhteiskunnalle tärkeitä joukkoliikenteen infrastruktuurihankkeita sekä kehittämällä ja tuottamalla kestäviä liikkumispalveluita. HKL toteuttaa useita raitioverkon kehittämishankkeita sekä kantakaupungissa että seudullisesti, kuten Raide-Jokeri-, Kalasatamasta Pasilaan- ja Kruunusillat-hankkeet. Lisäksi valmistelemme Länsimetron jatkeen vastaanottoa kunnossapitoon ja liikennöintiin sekä metron kapasiteetin kasvattamista erillisellä kehityshankkeella. Tämän lisäksi HKL kehittää Helsingin liityntäpysäköintiverkostoa entistä käyttäjälähtoisemmäksi.

HKL varmistaa laajenevan toiminnan laadun hyödyntämällä tehokkaasti erilaisia digitaalisia ratkaisuja. Omaisuuden elinkaaren hallintaa parannetaan uuden hankittavan toiminnanohjausjärjestelmän avulla ja valmiuksia tiedolla johtamiseen kehitetään tietovaraston perustamisella sekä anturoinnin ja data-analytiikan kokeiluilla. Turvallisuuden hallintaa parannetaan metron tilannekuva-järjestelmällä ja kuljettajien turvallisuusosaaminen varmistetaan hyödyntämällä ajosimulaattoria koulutuksessa. Lisäksi sisäistä viestintää tehostetaan HKL:lle kehitetyllä mobiilisovelluksella työtyytyväisyyden parantamiseksi.

HKL perustehtävä kestävän liikenteen, erityisesti raidejoukkoliikenteen tuottajana ja operaattorina toteuttaa suoraan kaupungin ilmasto- ja muita ympäristötavoitteita. Käytämme liikenteen sähkön lähteenä vain uusiutuvaa energiaa. Hyödynnämme toteuttamiemme uudisrakennushankkeiden vastuullisuuden kehittämisessä vastuullisuussertifiointeja.

Uudistuvat palvelut

HKL edistää pyöräilyä kaupungissa mm. vastaamalla kaupunkipyöräpalvelun sujuvuudesta ja edelleen kehittämisestä. Palvelua tullaan laajentamaan kattavammin koko Helsingin alueelle lisäämällä palveluun uusia asemia. Kehitämme pyöräilyn palvelutasoa myös lisäämällä laadukkaita pyörien liityntäpysäköinti-paikkoja. Autojen liityntäpysäköinnin palvelutasoa kehitetään yhteistyössä HSL:n kanssa tarjoamalla esim. reaaliaikaista liityntäpysäköinnin saatavuustietoa.

Vastuullinen taloudenpito

HKL:llä on liikelaitoksena taloudellisena tavoitteena vähintään nollatulot. HKL tavoittelee tuottavuuden jatkuvaa parantamista kaikissa toiminnoissaan. Toiminnan laajentuminen esimerkiksi Raide-Jokerin osalta raitioliikenteessä ja Länsimetron toisen vaiheen käyttöönotto metrolaikenteessä antavat mahdollisuuden tuottavuuden parantamiseen HKL:n operatiivisessa toiminnassa. Myös toiminnan jatkuva parantaminen ja uuden teknologian sekä tietojärjestelmien käyt-

17.9.2020

töönotto luovat edellytyksiä tuottavuuden parantamiseen. Investoinnit suunnitellaan huolellisesti ja toteutetaan suunnitelmien mukaisesti hyödyntäen esimerkiksi allianssimallia.

2.2. Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen kaupunkistrategiaan

Kaupunkistrategian teema	Sitova toiminnan tavoite	Sitovan toiminnan tavoitteen mittarit	Kytkeytyminen kaupunkiyhteisiin hankkeisiin ja yhteissuunnittelun teemoihin
Kestävän kasvun turvaaminen	Liikennöinnin luotettavuus ylittää kolmen edellisen vuoden keskiarvon.	Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä. Tavoitetasot: Raitioliikenne 99,85 % (2017-2019 keskiarvo: 99,80 %) Metroliikenne 99,85 % (2017-2019 keskiarvo: 99,71 %)	Hiilineutraali Helsinki / Päästövähennysohjelma
Uudistuvat palvelut	Raitio- ja metroliikenteen asiakastyytyväisyys pysyy vähintään vuoden 2019 syksyn tasolla	Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa. Raitioliikenne 4,04 (2019: 4,05) Metroliikenne 4,08 (2019 syksy 4,08)	Asiakaskokemus ja asiakastyytyväisyys Palvelujen saavutettavuus
Vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään nolla	Tulos vähintään nolla.	

2.3. Henkilöstösuunnitelma

HKL:n henkilömäärä on keskimäärin 1355 henkilöä vuonna 2021. Vuodesta 2020 keskimääräinen henkilöstömäärä nousee 45 henkilöllä. Henkilömäärää nostaa muun muassa valmistautuminen Länsimetron jatkamiseen Kivenlahteen; kuljettajia ja valvomohenkilöstöä tarvitaan vuonna 2021 alkavia koeajoja varten. Myös kunnossapidon henkilöstömäärä on lisääntymässä metroliikenteen laajentumisen myötä. Inkassa (1.9.2020 alkaen Omha ja Skar) uusia henkilöitä palkataan projektipäälliköiksi investointihankkeiden hallintaan.

Keskimääräinen henkilömäärä kasvaa myös vuosina 2022-2023. Vuonna 2023 henkilömäärä nousee 121 henkilöllä edellisestä vuodesta. HKL varautuu aloittamaan Länsimetron laajennuksen ja Raide-Jokerin liikennöinnin vuoden 2023 aikana.

17.9.2020

3. HKL:n TAVOITTEET TALOUSSUUNNITELMAVUOSILLE 2021-2023

3.1. HKL:n sitovat tavoitteet Helsingin kaupungin talousarviossa 2021

Vastuullinen taloudenpito

- Tilikauden tulos on vähintään nolla

Kestävän kasvun turvaaminen

- Liikennöinnin luotettavuus raitio- ja metroliikenteessä ylittää kolmen edellisen vuoden keskiarvon:

Raitioliikenne 99,85 % (2017-2019 keskiarvo: 99,80 %)

Metrolinno 99,85 % (2017-2019 keskiarvo: 99,71 %)

Uudistuvat palvelut

- Asiakastyytyväisyys (liikennöitsijäarvosana) pysyy vähintään vuoden 2019 tasolla (metrossa syksyn 2019):

Raitioliikenne 4,04 (toteuma 2019: 4,04)

Metrolinno 4,08 (toteuma 2019 syksy: 4,08)

4. KÄYTTÖTALOUS, RAHOITUS JA VAIKUTUS KAUPUNKIIN 2021-2023

4.1. Käyttötalous 2021

Talousarviovuonna 2021 HKL:n tulostavoite on 0. Samalla tulostavoite on kaupungin talousarviossa sitova tavoite.

HKL:n liikevaihto on 228,3 (2020: 215,5) milj. euroa vuonna 2021. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitioliikenteestä 57,4 (2020: 54,8) milj. euroa, metroliikenteestä 44,3 (2020: 42,3) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliikenteessä 4,5 (2020: 3,8) milj. euroa eli yhteensä 106,2 (2020: 100,9) milj. euroa. Koronaepidemia vaikuttaa alentavasti liikennöintikorvauksiin vuonna 2020. Liikenteen sopeutus on pienempi vuodelle 2021. Metroliikenteessä korvaustasoa nostaa vanhojen metrojunien peruskorjauksesta tulevat poistot ja korot, jotka HSL korvaa liikennöintikorvauksessa.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 81,7 (2020: 81,4) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteen liikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja. Käyttömeno-

17.9.2020

korvaus on noin 1 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2020, poisto- ja korkokorvauksessa on nousua vuodesta 2020.

- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 25,8 (2020: 19,7) milj. euroa. Tuel- la korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n perussopimuksen mukaan. Länsimetron vastikekulut siltä osin kuin HSL ei niitä korvaa nostavat kaupungin tukea vuonna 2021.
- Muista myyntituotoista 14,6 (2020: 13,6) milj. euroa, joka sisältää pääosin HKL:n laskutusta länsimetron ylläpidosta LM Oy:ltä.

Valmistusta omaan käyttöön on 7,3 (2020: 6,0) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä, vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksia sekä HKL:n hankepalveluiden, Raide-Jokeri-hankkeen ja metron liikenteenohjausjärjestelmähankkeen menot.

Liiketoiminnan muut tuotot, 19,9 (2020: 18,0) milj. euroa, koostuvat pääosin vuokra- ja mainostuloista. Vuonna tulotasoa on laskenut koronaepidemian vaikutus mainos- ja vuokratuloihin.

Aineita ja tarvikkeita on budjetoitu 18,5 (2020: 17,6) milj. euroa. Suurin erä on sähkömaksut 10,6 (2020: 9,5) milj. euroa.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 43,8 (2020: 42,5) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat vartiointi 7,7 (2020: 7,3) milj. euroa, koneiden ja laitteiden kunnossapito ja huolto 5,1 (2020: 5,9) milj. euroa, asiantuntija- palvelut 4,9 (2020: 4,7) milj. euroa, Suomenlinnan lauttaliikenteen korvaus 4,9 (2020: 4,3) milj. euroa, rakennusten korjaus, kunnossapito ja huolto 4,2 (2020: 4,4) ja muut ulkopuoliset palvelut 3,6 (2020: 3,2) milj. euroa. Muihin ulkopuolisiin palveluihin on budjetoitu kaupunkipyöräpalvelun palvelumaksut.

Palkkojen ja palkkioiden arvioidaan olevan 58,7 (2020: 54,5) milj. euroa. Henkilösivukulut ovat yhteensä 15,7 (2020: 14,3) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä on 1 355 henkilöä vuonna 2021 eli 45 henkilöä vuotta 2020 enemmän. Henkilömäärää nostaa muun muassa valmistautuminen Länsimetron jatkamiseen Kivenlahteen; kuljettajia ja valvomohenkilöstöä tarvitaan vuonna 2021 alkavia koeajoja varten. Palkoissa on huomioitu Kvtesin mukaiset palkan- korotukset.

Talousarviovuonna poistot ovat 54,3 (2020: 49,9) milj. euroa. Poistotasoa nostavat M100-metrovaunujen peruskorjauksien poistot 1,3 milj. eurolla. Myös esimerkiksi metroasemien ja ratojen peruskorjaukset lisäävät poistoja vuonna 2021.

Liiketoiminnan muut kulut ovat 28,7 (2020: 26,3) milj. euroa. Liiketoiminnan muissa kuluissa suurin erä on vuokrat ja vastikkeet. HKL:n Länsimetro Oy:lle maksamat hoito- ja rahoitusvastikkeet nostavat vastikemenoja 3,3 milj. eurolla vuodesta 2021.

17.9.2020

Lainojen korkokulut ovat 6,7 (2020: 5,9) milj. euroa vuonna 2021. HKL maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 8,4 milj. euroa vuodessa. Lisäksi HKL palauttaa Helsingin kaupungille HSL:ltä laskutetut infraomaisuuden korkotuotot 19,4 (2020: 19,2) milj. euroa. Vastaavat korkotuotot ovat tulona HSL:ltä HKL:n liikevaihdossa.

HKL:n tulos ennen varauksia on 1,1 (2020: 1,0) milj. euroa.

Investointivarausten lisäyksiä on budjetoitu 3,9 milj. euroa ja poistoerojen vähennyksiä 2,7 milj. euroa.

4.2. Käyttötalous 2022-2023

Taloussuunnitelmavuodet 2022-2023 on suunniteltu vuoden 2021 rahanarvoon.

Vuonna 2022 menoja nostaa Länsimetron laajentumiseen valmistautumisen kustannukset.

Vuonna 2023 valmistaudutaan Länsimetron liikennöinnin jatkamiseen Kivenlahteen ja Raide-Jokerin liikenteen aloittamiseen. HKL:n kustannukset nousevat 39,1 milj. eurolla vuoden 2022 tasosta. Noususta noin puolet koostuu pääomakustannuksien (poistot ja korot) noususta ja loppuosa henkilöstö-, aine- ja palvelu- sekä vuokramenojen nousua.

Vuosien 2022 ja 2023 menojen noususta liikennöintimenojen osuus tullaan kattamaan HSL:n liikennöintikorvaustuloilla. Länsimetron jatkon valmistautumisen kustannuksia ennen matkustajaliikenteen alkamista katetaan myös Länsimetro Oy:n kautta.

Infrakulujen noususta ylläpitokulujen osuus kokonaisuudessaan sekä pääomakuluista puolet tullaan kattamaan HSL:n infrakorvauksella. Toinen puoli infran pääomakuluista katetaan kaupungin suoralla tuella.

4.3. Rahoitus 2021-2023

HKL nostaa uutta lainaa 601,6 milj. euroa vuosina 2021-2023. Nostettava laina on kaupungin ulkopuolista lainaa.

Omavaraisuusaste on 35,6 % vuonna 2021, 32,9 % vuonna 2022 ja 30,7 % vuonna 2023.

4.4. Vaikutus kaupungin talouteen 2021-2023

HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon tulee kolmen erän kautta: peruspääoman tuotto, HSL:n infrakoron palautus ja kaupungin suora tuki HKL:lle. HKL:n nettovaikutus kaupungin talouteen on 2,1 milj. euroa vuonna 2021, -0,6 milj. eu-

17.9.2020

roa vuonna 2022 ja -4,8 milj. euroa vuonna 2023. HKL:n vaikutus kaupungin talouteen on esitetty taulukossa 4.4.

HKL maksaa peruspääoman tuottoa kaupungille siitä omaisuudesta, joka siirrettiin HKL:lle 1.1.1995, kun HKL:stä tuli liikelaitos. Peruspääoman tuottoprosentti on 9. HKL maksaa peruspääoman tuottoa 8,4 milj. euroa vuosittain 2021-2023.

HSL:n infrasopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa infraomaisuudesta laskennallista korkoa HSL:ltä. Saman koron HKL palauttaa suoraan kaupungille. HSL:n infrakorko, jonka HKL palauttaa kaupungille, on 19,4 milj. euroa vuonna 2021, 19,9 milj. euroa vuonna 2022 ja 24,2 milj. euroa vuonna 2023.

HKL tarvitsee kaupungin suoraa tukea, koska HKL:llä on inframenoja, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä tai muilta tahoilta. HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että infran pääomakuluista kaupungit voivat laskuttaa puolet HSL:ltä. Toinen puolisko infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi; Helsingin osalta HKL laskuttaa infraomaisuuden poistoista 50 % kaupungilta ja infraomaisuuden hankintaan kohdistetut todelliset korkokulut 100 %:sti, koska HKL palauttaa HSL:ltä laskutettavan laskennallisen infrakoron täysimääräisesti kaupungille. Lisäksi HSL:n infrasopimuksessa on rajattu pois tiettyjä infratoimintoja kuten liityntäpysäköinti ja polkupyöräinfra. Kaupungin tukeen sisältyy myös Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus, johon HKL ei saa erillistä korvausta muualta.

Vuodesta 2015 alkaen kaupunki on maksanut HKL:lle erillistä poistotukea noin 1,3 milj. euroa vuodessa. HSL:n infrasopimuksen mukaan vanha infraomaisuus, joka oli kirjanpidolliselta arvoltaan nolllilla 31.12.2009, mutta jolla oli käypää arvoa, poistettiin HSL:n infrakorvauslaskennassa viiden vuoden aikana 31.12.2014 mennessä. Tämä johti siihen, että HKL:n kirjanpidossa olevan vanhan infraomaisuuden todelliset poistot ovat suuremmat kuin HKL:n saama infrakorvaus vanhan omaisuuden poistoista HSL:ltä vuodesta 2015 alkaen. Kaupungin suoralla tuella korvataan todellisten poistojen ja HSL:n maksaman korvauksen erotus. Erillinen poistotuki vaihtelee vuosittain riippuen siitä miten käypien arvojen poistot HSL-laskennassa ja todelliset poistot HKL:n kirjanpidossa jaksotuvat vuosittain.

Länsimetron kaupunkin maksettavaksi tulee länsimetron infrakuluista se osuus, jota HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä. Suoraan kaupungin maksettavaksi länsimetron infrakustannuksista tulee nettona 11,0 milj. euroa vuonna 2021, 11,6 milj. euroa vuonna 2022 ja 11,6 milj. euroa vuonna 2023.

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 25,8 milj. euroa vuonna 2021, 28,9 milj. euroa vuonna 2022 ja 37,4 milj. euroa vuonna 2023. Taulukossa 4.5. on eritelty kaupungin suora tuki HKL:lle vuosina 2021-2023.

17.9.2020

	Tilinpäätös	Ennuste	Talousarvio	Taloussuunn	Taloussuunn
TULOSLASKELMA 1000 €	2019	2020	2021	2022	2023
LIKEVAIHTO					
Tuki kaupungilta	16 000	19 651	25 795	28 949	37 358
Liikennöintikorvaukset	99 267	100 885	106 207	111 899	133 353
Infrakorvaukset	78 755	81 365	81 674	85 990	90 308
Muut myyntitulot	13 195	13 624	14 605	17 128	22 535
	207 217	215 525	228 281	243 966	283 554
Valmistus omaan käyttöön	5 289	6 044	7 309	7 309	7 309
Liiketoiminnan muut tuotot	22 535	17 958	19 851	19 851	19 851
	27 824	24 002	27 160	27 160	27 160
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana	-18 054	-17 637	-18 536	-20 040	-24 033
Ulkopuoliset palvelut					
SLL-korvaus	-3 959	-4 250	-4 920	-4 920	-4 920
Muiden palvelujen ostot	-35 768	-38 244	-38 874	-41 101	-47 263
	-57 780	-60 132	-62 330	-66 061	-76 215
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-53 037	-54 465	-58 726	-59 875	-63 936
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-12 804	-12 239	-13 518	-13 789	-14 693
Muut henkilösivukulut	-2 195	-2 015	-2 226	-2 271	-2 419
	-68 037	-68 719	-74 470	-75 935	-81 048
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-45 433	-49 904	-54 285	-57 806	-70 146
	-45 433	-49 904	-54 285	-57 806	-70 146
Liiketoiminnan muut kulut					
Vuokrakulut	-21 915	-25 427	-27 514	-28 099	-33 353
Muut kulut	-2 365	-866	-1 146	-1 146	-1 146
	-24 280	-26 293	-28 660	-29 245	-34 500
LIIEKELYJÄÄMÄ	39 511	34 480	35 696	42 079	48 805
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	3	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	33	0	0	0	0
Korkokulut					
Kaupungin lainasta	-1 839	-2 675	-2 446	-2 233	-2 507
Muista lainoista	-3 395	-3 212	-4 256	-6 050	-7 718
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-19 180	-19 165	-19 422	-19 891	-24 150
Muut rahoituskulut	-49	-9	0	0	0
	-32 869	-33 503	-34 566	-36 617	-42 818
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	6 642	977	1 129	5 462	5 987
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	6 642	977	1 129	5 462	5 987
Varausten ja rahastojen muutos					
Poistoeron muutos	-1 112	2 864	2 742	2 682	2 639
Vapaaehtoisten varausten muutos	-2 699	-6 629	-3 871	-8 145	-8 626
	-3 811	-3 764	-1 129	-5 462	-5 987
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 830	-2 787	0	0	0

4.1. HKL:n tuloslaskelma vuosina 2019-2023.

17.9.2020

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	Tilinpäätös 2019	Ennuste 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	39 511	34 480	35 696	42 079	48 805
Poistot ja arvonalennukset	45 433	49 904	54 285	57 806	70 146
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-19 180	-19 165	-19 422	-19 891	-24 150
Korkokulut kaupungin lainasta	-1 839	-2 675	-2 446	-2 233	-2 507
Muut	-3 409	-3 221	-4 256	-6 050	-7 718
Muut tulorahoituksen korjaukset	87	0	0	0	0
	52 161	50 881	55 415	63 268	76 133
Investoinnit					
Investoinnit	-138 204	-190 461	-201 346	-201 531	-194 598
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 141	10 461	26 653	18 834	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4	0	0	0	0
	-134 060	-180 000	-174 693	-182 698	-194 598
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-81 899	-129 119	-119 278	-119 429	-118 465
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikainen					
Kaupungilta saatujen lainojen lisäys	90 000	0	0	0	0
Muilta saatujen lainojen lisäys	0	60 000	291 600	166 228	143 791
Kaupungilta saatujen lainojen vähennys	-1 988	-9 210	-12 265	-12 265	-12 265
Muilta saatujen lainojen vähennys	-13 085	-13 085	-13 085	-13 085	-13 085
	74 927	37 705	266 250	140 877	118 441
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	1 170	0	0	0	0
Yhdystilisaamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	0	0	0	-93	24
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	-767	81 414	-159 972	-21 355	0
Saamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	-11 345	10 000	13 000	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-4 428	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	20 218	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	2 122	0	0	0	0
	6 971	91 414	-146 972	-21 448	24
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	81 898	129 119	119 278	119 429	118 465
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1	0	0	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	0	0	0	0	0
Rahavarat 1.1.	1	0	0	0	0
	-1	0	0	0	0

4.2. HKL:n rahoituslaskelma vuosina 2019-2023.

17.9.2020

TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös	Ennuste	Talousarvio	Taloussuunnitelma	
	2019	2020	2021	2022	2023
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto, milj. €	207,2	215,5	228,3	244,0	283,6
Liikevaihdon muutos, %	3,4	4,0	5,9	6,9	16,2
Tulos ja kannattavuus					
Liikevoitto, milj. €	39,5	34,5	35,7	42,1	48,8
Liikevoitto, %	19,1	16,0	15,6	17,2	17,2
Rahoitustulos, %	25,1	23,6	24,3	25,9	26,8
Kokonaispääoman tuotto, %	3,8	3,0	2,8	3,0	3,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,6	3,8	3,3	3,3	3,5
Rahoitus					
Omavaraisuusaste, %	42,8	38,7	35,6	32,9	30,7
Quick ratio	0,2	0,2	0,4	0,5	0,5
Current ratio	0,2	0,3	0,5	0,6	0,6
Muut tunnusluvut					
Henkilöstö	1 250	1 310	1 355	1 390	1 511
Liikevaihto/henkilö (1000 €)	166	165	168	176	188
*) Tuottavuus (2019=100)	100	93	91	88	87
Paikkakilometrit, milj	4 256,6	4 091,2	4 114,7	4 153,1	4728,2
**) Paikkakilometrikustannus (€)	0,055	0,059	0,062	0,064	0,064

*) Tuottavuus raitio- ja metroliikenteen painotettua paikkakilometri-indeksiä kohti

**) vuosien 2019 ja 2020 kustannukset oikaistu vuoden 2021 rahanarvoon hintatason muutoksella

4.3. HKL:n tunnusluvut vuosina 2019-2023.

17.9.2020

LIIKENNELAITOKSEN TALOUSARVION VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUSARVIOON

1000 €

	2019	2020	2021	2022	2023
Peruspääoman tuotto	8 442	8 442	8 442	8 442	8 442
Infran korkotulo	19 180	19 165	19 422	19 891	24 150
Tuki kaupungilta	-16 000	-19 651	-25 795	-28 949	-37 358
Netto	11 622	7 956	2 069	-616	-4 765
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys	90 000	0	0	0	0
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	1 988	9 210	12 265	12 265	12 265
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	1 839	2 675	2 446	2 233	2 507

4.4. HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon vuosina 2019-2023.

ERITTELY KAUPUNGIN TUESTA 2021-2023

1000 €

	TA21	TS22	TS23
Kaupungin suora tuki:			
- Poistotuki, 50 % infrainvestointien poistoista	7 310	9 921	14 760
- Poistotuki, lisäosuus 2015 alkaen	1 351	0	1 200
- Poistotuki Suomenlinnan poistot, vanha omaisuus	24	24	24
- Poistotuki juna-asemien poistot, vanha omaisuus	128	128	128
- Korkotuki, infran todelliset korot	2 387	3 661	6 010
- Länsimetro, kaupungin osuus vastikkeista	11 031	11 551	11 572
- Liityntäpysäköinti-infra	1 012	1 112	1 112
- Kaupunkipyörä	1 937	1 937	1 937
- Pyöräinfra	394	394	394
- Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus	220	220	220
Netto	25 795	28 949	37 358

4.5. Erittely kaupungin tuesta 2021-2023.

17.9.2020

5. INVESTOINTISUUNNITELMA 2021-2030

5.1. Investointisuunnitelma 2021-2030

Liikennelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2021-2030. Nettoinvestointien yhteissumma on 1 561 milj. euroa.

M€	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	yht.
Bruttoinvestoinnit	201	202	195	169	138	146	139	139	139	139	1 606
Raide-Jokerin valtionavustus	-27	-19	0	0	0	0	0	0	0	0	-45
Nettoinvestoinnit	175	183	195	169	138	146	139	139	139	139	1 561

5.1. HKL:n investoinnit vuosina 2021-2030.

5.2. Suurimmat investointikohteet 2021-2030

Vuosien 2021-2030 suurin yksittäinen investointihanke Kruunusillat-hanke, johon on varattu suunnitelmakaudelle 332,0 milj. euroa, johon sisältyvät uudet raitiovaunut 91,1 milj. euroa ja uusi varikko 89,7 milj. euroa sekä silta- ja ratainvestoinnit 151,2 milj. euroa.

Raide-Jokeri-hankkeeseen on varattu suunnitelmakaudelle 223,3 milj. euroa. Liikennöintiä varten hankittavaan uuteen raitiovaunukalustoon on varattu 87,9 milj. euroa sekä rata- ja varikkoinvestointeihin yhteensä 135,4 milj. euroa; rata- ja varikkovaraus sisältää vain Helsingin kaupungin osuuden vähennettynä valtionosuudella ja Espoon maksusuudella.

Vihdintien pikaraitiotiehankeeseen ja läntisen kantakaupungin raitiotiehen on varattu suunnitelmakaudelle 217,7 milj. euroa vuosille 2024-2028. Liikennöintiä varten hankittavaan uuteen raitiovaunukalustoon on varattu 58,1 milj. euroa ja ratainvestointeihin 159,6 milj. euroa.

Viikki-Malmin raitiotiehankeeseen on varattu 202,0 milj. euroa vuosille 2026-2030. Raitiovaunukalustoon on budjetoitu 69,2 milj. euroa ja raitiorataan 132,9 milj. euroa.

Kalasadaman raitiotiehankeeseen on varattu 59,4 milj. euroa vuosille 2024-2027.

Metron liikenteenohjausjärjestelmän uusimiseen on varattu pääosin selvittely- ja suunnittelua varten 45,0 milj. euroa vuosille 2021-2030. HKL jatkaa liikennöinti-ohjausjärjestelmän suunnittelu- ja selvittelytyötä. Toteutusaikataulusta voidaan päätellä tulevina vuosina, kun esimerkiksi koronan pysyvistä vaikutuksista joukkoliikenteen käyttäjämääriin on saatu pidempiaikaista dataa.

17.9.2020

M€	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	yht.
Kruunusillat (sis. infra + varikko + kalusto)	21	14	27	76	101	67	23	2	1	0	332
Raide-Jokeri (sis. infra + varikko + kalusto)	78	68	48	16	2	11	0	0	0	0	223
Vihdintien pikaraitiotie ja läntisen kantakaupungin raitiotie (sis. infra + kalusto)	0	0	1	7	52	66	76	12	2	1	218
Viikki-Malmin raitiotie (sis. infra+kalusto)	0	0	0	0	0	9	10	50	66	66	202
Kalasadaman raitiotie (sis. Infra+kalusto)	0	0	0	15	20	18	7	0	0	0	59
Herttoniemen metroaseman peruskorjaus	2	18	19	9	0	0	0	0	0	0	48
Metron liikenteenohjausjärjestelmä	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5	45
Uudet metrovaunut (M400)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	37

5.2. HKL:n suurimmat yksittäiset investointikohteet vuosina 2021-2030.

5.3. Suurimmat investointikohteet 2021

Vuoden 2021 suurin yksittäinen investointihanke on Raide-Jokerin infran rakentaminen 77,8 milj. euroa. Muita suuria investointikohteita ovat Raide-Jokerin varikko 25,1 milj. euroa, M300-metrojunien hankinta 14,4 milj. euroa, M100-metrojunien peruskorjaus 10,7 milj. euroa sekä Kruunusillat-hanke 9,5 M€.

17.9.2020

6. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2020-2023

HKL:N HENKILÖSTÖ 2020-2030									
		Ennuste		TA		TS		TS	
		2020	2020	2021	2021	2022	2022	2023	2023
		MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV
TATO	toimihenkilöt	39	38	40	40	39	38	38	38
HELI	toimihenkilöt	43	42	43	43	40	40	40	40
	tuntipalkkaiset	8	8	8	8	7	7	7	7
	Yhteensä	51	50	51	50	48	48	47	47
INKA	toimihenkilöt	75	74	85	85	91	90	90	89
	Yhteensä	75	74	85	85	91	90	90	89
KUPI	toimihenkilöt	68	68	64	64	65	65	64	64
	tuntipalkkaiset	286	283	303	300	305	303	316	315
	Yhteensä	354	351	367	365	371	368	380	379
LIIK	toimihenkilöt	150	150	159	159	155	155	162	161
	kuljettajat	634	602	645	614	679	648	786	754
	tuntipalkkaiset	7	7	7	7	7	7	7	7
	Yhteensä	790	758	811	780	841	810	955	921
KON		1	1	1	1	1	1	1	1
	Yhteensä	1 310	1 272	1 355	1 320	1 390	1 355	1 511	1 475

* Henkilömäärä ja henkilötyövuodet ovat keskimäärin vuoden aikana.
 * Henkilötyövuosi on yhden täyttä työaikaa tekevän henkilön koko työvuosi.

6.1. HKL:n henkilöstö vuosina 2020-2023.